

STATISTIKENS FRAMSTÄLLNING

Företagens lager

Ämnesområde

Näringsverksamhet

Statistikområde

Näringslivets struktur

Produktkod

NV0123

Referenstid

2022 kvartal

Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Lo Mildh
E-post	fornamn.efternamn@scb.se
Telefon	010-479 61 65

Innehåll

1	Statistikens sammanhang	3
2	Undersökningsdesign	3
2.1	Målstorheter	3
2.2	Ramförfarande	4
2.3	Förfaranden för urval och uteslutning	5
2.3.1	Urvalsförfarande.....	5
2.3.2	Uteslutning från insamling (cut-off)	5
2.4	Insamlingsförfarande.....	6
2.4.1	Datainsamlingsmetoder	6
2.4.2	Mätning.....	7
2.4.3	Bortfallsuppföljning	7
2.5	Bearbetningar.....	7
2.6	Granskning.....	8
2.6.1	Granskning under insamlingen	8
2.6.2	Granskning av mikrodata	8
2.6.3	Granskning av makrodata	8
2.6.4	Granskning av redovisning	8
2.7	Skattningsförfarande	9
2.7.1	Principer och antaganden	9
2.7.2	Skattningsförfarande för målstorheter.....	10
2.7.3	Skattningsförfarande för tillförlitlighet.....	14
2.7.4	Röjandekontroll	14
3	Genomförande	14
3.1	Kvantitativ information.....	14
3.2	Avvikelser från undersökningsdesignen	15
4	Bilaga 1 Frågeformulär	16
	Frågeformulär typ 1	16
	Frågeformulär typ 2.....	17
	Mer detaljerade definitioner av efterfrågade uppgifter	17

1 Statistikens sammanhang

Statistiken visar den kvartalsvisa utvecklingen av Företagens lager fördelat på lagertyper, för det totala näringslivet och uppdelat på branscher. Statistiken används primärt av Nationalräkenskaperna för beräkning av kvartalsvis bruttonationalprodukt (BNP).

Från och med referensår 2022 samordnas insamlingen av uppgifter till Företagens lager med uppgifter till undersökningarna Investeringsenkäten och Resultaträkningsuppgifter. I praktiken innebär samordningen i huvudsak ett gemensamt frågeformulär som betecknas Ekonomisk Statistik på Kvartal (ESK).

Företagens lager har ersatt de tidigare undersökningarna Lagerstatistik för varuhandel och tjänstenäringsar och Industrins lager från och med referensperiod 2021K2.

I detta dokument beskrivs översiktligt design och genomförande av Företagens lager. Dokumentet kompletterar kvalitetsdeklarationen som finns tillgänglig på www.scb.se/nv0123 under rubriken *Dokumentation*.

Den ekonomiska företagsstatistiken står inför stora förändringar.

Under flera decennier har stora, oftast multinationella, företag i allt större utsträckning utvecklat mer komplexa organisationer för sin verksamhet, och det har fått konsekvenser för statistiken. För referensår 2023 kommer det att ske en anpassning (profilering) av SCB:s företagsregister. Till följd av den förändringen kommer vi att kunna producera mer relevant statistik av högre kvalitet. Utvecklingsarbetet inom detta område pågår.

Information finns och kommer att uppdateras på SCB:s webbplats (www.scb.se), under rubriken [Det ekonomisk-statistiska systemet \(scb.se\)](#).

2 Undersökningsdesign

2.1 Målstorheter

Undersökningens målstorhet är lagerförändringar uppdelat på lagertyper, för det totala näringslivet och uppdelat på branscher enligt [Svensk näringsgrensindelning](#) (SNI 2007). Lagerstockar ligger till grund för beräkningar av kvartalsvisa lagerförändringar i fasta priser, i löpande kvartalsmedelpriser samt i föregående års priser.

2.2 Ramförfarande

Undersökningen använder sig av SCB:s system för samordning av rampopulationer och urval (SAMU)¹ för att upprätta rampopulationen.

SAMU baseras på en ögonblicksbild av SCB:s företagsregister (FDB) och rampopulationen använder sig av den version av FDB som gällde i mars referensår t. Eftersom rampopulationen fastställs i mars varje år är förhoppningen att företagsförändringar som skett vid årsskiftet hunnit registrerats i FDB.

För varje ramelement skapas ett storleksmått på företagets totala lagervärde. För företag som förgående referensår tillhört ett totalundersökt stratum används det insamlade totala lagervärdet för kvartal fyra referensår t-1. För övriga inom industribranscherna matchas den lageruppgift på, som företaget lämnat till Skatteverket via Inkomstdeklarationen för referensår t-2. Dvs. uppgiften hämtas från Skatteverkets senaste tillgängliga Standardiserade Räkenskapsutdrag (SRU). För övriga inom handels- och tjänstbranscherna skapas ett storleksmått utifrån undersökningen Företagens ekonomi (FEK).

Lagervärdet från Skatteverket granskas och korrigeras vid behov maskinellt alternativt manuellt.

Eftersom lageruppgifterna från FEK/SRU är två år gamla måste företag som startats eller ombildats senare tilldelas ett fiktivt lagervärde. Detta baseras på ekonomiska uppgifter som finns tillgängliga för företaget och branschen.

Observationsobjekt är i en övervägande majoritet av fallen detsamma som målobjektet, dvs. verksamhetsenheten (VE). En verksamhetsenhet utgörs av en branschmässigt avgränsad del av ett företag.

I enstaka fall observeras dock objekt vilka skapats internt inom undersökningen, antingen via en sammanslagning av flera verksamhetsenheter eller via en uppdelning av desamma. Anledningen till att interna objekt undantagsvis skapas är för att möjliggöra, alternativt underlätta, uppgiftslämnandet.

Interna observationsobjekt skapas främst för verksamhetsenheter som tillhör en komplex företagsenhet. Dvs. en företagsenhet som antingen består av flera ingående juridiska enheter och/eller flera ingående verksamhetsenheter.

---

¹ Mer detaljerad beskrivning i [Handbok 2008:1 Urval - från teori till praktik](#), Statistiska Centralbyrån

2.3 Förfaranden för urval och uteslutning

2.3.1 Urvalsförfarande

Rampopulationen delas in i disjunkta delmängder, så kallade stratum. Dessa täcker hela rampopulationen utan att överlappa varandra. Rampopulationen stratifieras i två dimensioner: efter krav på redovisning (branschgrupper) samt efter VE:s storlek (i termer av lagervärde).

Varje branschgrupp (65 stycken) innehåller fyra storleksklasser. Komplexa företagsstrukturer och branschdominerande verksamhetsenheter undersöks alltid, här görs inget urval. Gränserna mellan de två övriga storleksklasser sätts specifikt per branschgrupp med så kallad Cumroff-teknik² för att ge ett så effektivt urvalsförfarande som möjligt.

För de urvalsundersökta stratumen allokeras stickprovsstorlekar med hjälp av Neyman-allokering, där precisionskravet definieras baserat på relativt medelfel för tre blocken industribranscherna (SNI 07-33), handelsbranscherna (SNI45-47) samt tjänstbranscherna (SNI 58-74). För givna stickprovsstorlekar tillämpas obundet slumpmässigt urval utan återläggning. Minsta tillåtna urvalsstorlek är 5 Ve i varje stratum.

Den rampopulation (och urval) som tas fram i mars år (t) används sedan för att mäta lagervärden samtliga referenskvartal år (t) samt kvartal 1 nästkommande år (t+1).

Större organisatoriska förändringar hos företag hanteras manuellt i undersökningen. Nybildning av stora och betydande verksamheter, som sker efter urvalsdragning, hanteras och inkluderas i undersökningen.

2.3.2 Uteslutning från insamling (cut-off)

Ramelement med mindre än en miljon i årsomsättning under föregående år exkluderas, genom ett så kallat cut-off förfarande.

Företag med en årsomsättning på mindre än en miljon kronor lämnar momsdeklaration till Skatteverket endast en gång per år. Detta innebär att de inte nödvändigtvis behöver ha löpande bokföring. Dessa företag gör med största sannolikhet inte heller löpande inventeringar. Därmed bedöms det som orimligt att kräva att dessa ska lämna lagervärden kvartalsvis till SCB.

Vidare rangordnas ramelementen inom varje branschgrupp efter lagervärde och en gräns dras då de ramelementen med högst

---

² Cumroff-teknik beskrivs i t.ex. Särndal, Swensson, Wretman 1992: "Model assisted survey sampling"

lagervärde tillsammans utgör 90 procent av det totala lagervärdet för branschgruppen. Ramelementen under denna cut-off gräns ingår inte i urvalsdragningen, deras utveckling skattas istället baserat på utvecklingen ovanför cut-off-gränsen (se avsnitt 2.7.1 *Principer och antaganden*).

2.4 Insamlingsförfarande

2.4.1 Datainsamlingsmetoder

Från och med referensår 2022 samordnas insamlingen av uppgifter till Företagens lager med uppgifter till undersökningarna Investeringsenkäten och Resultaträkningsuppgifter. Urval dras separat till respektive undersökning och i praktiken innebär samordningen i huvudsak ett gemensamt frågeformulär som betecknas Ekonomisk Statistik på Kvartal (ESK). Det gemensamma frågeformuläret består av tre delar: investerings-, lager- och resultaträkningsuppgifter. En utvald VE kan ingå i en eller fler av ovan nämnda undersökningar och kan därför behöva lämna uppgifter till en, två eller tre delar i frågeformuläret. Syftet med den samordnade insamlingen är i första hand minskade insamlingskostnader och minskad uppgiftslämnarbörda. Notera att endast insamlingsförfarandet är samordnat och att den vidare bearbetningen av Företagens lagers uppgifter sker separat.

Lageruppgifterna direktinsamlas. I princip alla uppgifter samlas in i ett webbaserat frågeformulär via SCB:s insamlingsverktyg (SIV). Uppgifter från ett fåtal uppgiftslämnare samlas in manuellt via telefon eller e-post.

De som ingår i urvalet får varje kvartal ett missiv utskickat till sig med inloggningsuppgifter för att kunna logga in och lämna uppgifter via det elektroniska frågeformuläret. I de flesta fall utgörs en verksamhetsenhet av en juridisk enhet. I dessa fall används juridiska enhetens kontaktuppgifter. För en verksamhetsenhet som tillhör en företagsenhet som består av flera ingående juridiska enheter sätts adressuppgifter manuellt. Allt utsänt material adresseras till ekonomiansvarig tills dess att uppgiftslämnaren meddelar en namngiven kontaktperson. Vanligtvis sker detta direkt i frågeformuläret men i vissa fall görs ändringen efter kontakt med uppgiftslämnaren via telefon eller e-post.

I praktiken innebär uppgiftsinsamlingen att uppgiftslämnaren loggar in i det elektroniska frågeformuläret och fyller i uppgifter för den aktuella perioden. Uppgiftslämnaren har även möjlighet att komplettera eller ändra tidigare lämnade uppgifter för fyra kvartal bakåt.

I frågeformuläret uppmanas uppgiftslämnaren att meddela eventuella förändringar i företaget som kan påverka rapporteringen.

2.4.2 Mätning

Uppgifter om Företagens lager samlas in kvartalsvis med hjälp av frågeformulär. För observationsvariabler se kvalitetsdeklaration.

Frågeformuläret illustreras i bilaga 1. I frågeformuläret finns ett antal kontroller som grovt går att dela upp i tre kategorier, sambands, utvecklings- och formatkontroller. Kontroller för samband kontrollerar för misstänkta felrapporteringar, till exempel att företagen rapporterat samma lagertyp på flera ställen och om de rapporterat på fel lagertyp. Sambandskontroller finns också för negativa värden och misstänkta 1 000-fel. Utvecklingskontroller kontrollerar för stora förändringar mellan kvartal. Dessa är uppbyggda så att uppgiftslämnaren uppmärksammas på att det finns misstänkta fel. Uppgiftslämnaren får då även möjligheten att skriva in en kommentar angående de misstänkta felen. Kompletterande information för att underlätta uppgiftslämnande liksom vanliga frågor och svar hittas på [SCB:s uppgiftslämnarsida för Ekonomisk statistik på kvartal](#)

2.4.3 Bortfallsuppföljning

Inför varje publicering följs bortfallet upp. Bortfallets omfattning mäts genom att ovägda och vägda svarsandelar beräknas.

För att undvika ett alltför stort bortfall i undersökningen påminns uppgiftslämnarna via brev eller e-post om uppgifterna inte inkommit när sista svarsdatum passerats.

Telefonpåminnelser tillämpas i undantagsfall då ett särskilt behov identifierats. De företag som bedöms ha särskilt stor inverkan på statistiken telefonpåminns då.

Det första utskicket sker i april, gällande kvartal 1.

För att minska risken för bortfall justeras även svarsperioden. För inlämning av uppgifter för kvartal 4 är svarsperioden satt till +25 dagar från referensperiodens slut. Detta på grund av juledighet samt företagets intensiva bokslutsarbete. Resterande kvartal har svarperiod på +20 dagar från referensperiodens slut.

2.5 Bearbetningar

Bearbetning av materialet görs i form av kontroll av inkomna uppgifter, framtagning av resultatunderlag, överföring av data samt granskning. I den mån det förekommer att en VE inte besvarar frågeformuläret (objektsbortfall) görs imputering (uppskattning).

Partiellt bortfall (avsaknad av lagervärde för enskilda lagertyper) är mycket svårt att identifiera. Om företaget besvarat frågeformuläret men ej lämnat värde på samtliga lagertyper ses de tomma lagertyperna som nollvärden. I undantagsfall imputeras partiellt bortfall manuellt.

2.6 Granskning

De insamlade uppgifterna granskas under insamlingen, efter avslutad insamling samt i aggregerad form.

2.6.1 Granskning under insamlingen

I samband med insamlingen genomförs maskinella kontroller av logiska samband och av rimligheten i svaren, se tidigare avsnitt 2.4.2 *Mätning*.

2.6.2 Granskning av mikrodata

Efter att uppgifterna registrerats i produktionsdatabasen granskas de. Till detta används traditionell felsignalering och ett specialutformat granskningsprogram.

Med hjälp av detta görs en bedömning av det observerade värdets avvikelser från ett förväntat värde. Det förväntade värdet baseras på tidigare lämnade värden för samma enhet. Avvikelsen vikts sedan med den effekt värdet skulle ha om det faktiskt är fel. Misstänkt felaktiga värden som skulle ha störst påverkan på statistiken prioriteras i granskningen.

Misstänkta fel följs upp med återkontakter i form av telefonsamtal eller e-post.

2.6.3 Granskning av makrodata

Efter att de slutgiltiga estimaten beräknats görs en sista granskning där man tittar på trender och nivåer för att undersöka om resultaten är rimliga jämfört med tidigare kvartal.

2.6.4 Granskning av redovisning

Inför publicering granskas samtliga delar av materialet i SCB:s webbpubliceringsverktyg och i statistikdatabasen.

Kontroller att alla tabeller och diagram finns med genomförs och att ingen av dem är tom eller innehåller obegripliga värden. Rubriker och förklaringar till tabeller och diagram granskas så att de är korrekta. Kontroller genomförs också för att försäkra att överensstämmelse råder där samma siffervärde eller text används på flera ställen.

Det sker även en kontroll att data och metadata ser riktiga ut efter publiceringen på webbplatsen. Det görs genom den externa Statistikdatabasen på SCB:s webbplats.

2.7 Skattningsförfarande

2.7.1 Principer och antaganden

För att skatta lagerstockarna används en designbaserad Horvitz-Thompson (HT) estimator. Därefter skattas lagerförändringar i både fasta och löpande priser. Modellantagande görs främst enligt nedan.

Lagerbidraget under cut-off-gränsen

Lagerbidraget från de företag i rampopulationen som återfinns under cut-off-gränsen modellberäknas per branschgrupp en gång per år i samband med urvalsbyte. Den modell som används bygger på antagandet att lagervärde per krona (inom en branschgrupp) är lika stort bland VE under cut-off-gränsen som bland urvalsundersökta VE (storleksgrupp 1+2).

Modellberäkningen sker genom att lagervärde från svarande *urvalsundersökta* VE_k inkluderar ett bidrag från VE under cut-off-gränsen enligt:

$$y'_{k_b} = y_{k_b} \cdot \left(1 + \frac{\text{Lagervärde}_{\text{under cut-off}_b}}{\text{Lagervärde}_{\text{storleksgrupp1+2}_b}} \right)$$

där

b = branschgrupp 1, ..., B

y'_{k_b} = insamlat lagervärde från VE_{k_b} inklusive bidrag från VE under cut-off-gränsen

y_{k_b} = insamlat lagervärde från VE_{k_b}

$\text{Lagervärde}_{\text{under cut-off}_b}$ = summerat lagervärde (inom branschgrupp b) för samtliga VE under cut-off-gränsen i aktuell rampopulation. Den uppgift om lagervärde som används är densamma som det lagervärde som utgör storleksmått, se avsnitt 2.2.

$\text{Lagervärde}_{\text{storleksgrupp1+2}_b}$ = summerat lagervärde (inom branschgrupp b) för samtliga VE tillhörande storleksgrupp 1 och 2 i aktuell rampopulation. Den uppgift om lagervärde som används är densamma som det lagervärde som utgör storleksmått, se avsnitt 2.2.

För de totalundersökta VE_{k_b} gäller att $y'_{k_b} = y_{k_b}$

2022-06-01

Omräkning från anskaffningsvärde till återanskaffningsvärde

Lager av råvaror och förnödenheter samt handelsvaror lämnas av uppgiftslämnaren i anskaffningsvärde. Målvariabeln lagervärde värderat i baspris (återanskaffningsvärde) modellberäknas utifrån lagervärde angett i anskaffningsvärde. För denna beräkning krävs prisdeflater och kännedom om varans lagertid, dvs. den tid en vara legat på lager. Det är orimligt att anta att uppgiftslämnaren ska ange hur länge varorna lagerhållits. Därför skattas lagertiden, per branschgrupp, en gång per år i samband med urvalsbyte. För att modellberäkna lagertid avseende referensår (t) används uppgifter från Inkomstdeklarationen hämtade från Skatteverkets senaste tillgängliga SRU, referensår (t-2).

Prisindex

För att erhålla lagerförändringar för redovisningsbranscherna i fasta priser används branschprisindex, vilket är branschspecifika bearbetningar av *Prisindex i producent och importled* (www.scb.se/pr0301) och *Konumentprisindex* (www.scb.se/pr0101).

2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter

Steg 1. Omräkning från anskaffningsvärde till baspris (återanskaffningsvärde)

Lager av råvaror och förnödenheter samt handelsvaror ska redovisas i baspris (återanskaffningsvärde), d.v.s. det pris varan skulle ha haft om den köpts in vid kvartalets slut, men samlas in i anskaffningsvärde. Därför sker en omräkning enligt information om tiden för lagerhållning. För detta syfte behöver tidpunkten då varan köptes in skattas. Tiden för lagerhållning, benämner vi som lagertid och uttrycks i månader³.

Lagertiden i månader beräknas som 12 gånger genomsnittligt varulager dividerat med kostnaden för sålda varor. Beräkningarna för att räkna om Lager av råvaror och förnödenheter från anskaffningsvärde till återanskaffningsvärde redovisas nedan, men samma metod används för att räkna om lager av handelsvaror.

Från SRU för referensår t-2 hämtas uppgifter om lagertillgångar för råvaror och förnödenheter vid årets slut, *post2.13* samt årskostnaden

---

³ Lagertiden uttryckt i månader erhålls genom att dividera 12 (då det är 12 månader på ett år) med omsättningshastigheten. Där omsättningshastigheten är ett mått på hur många gånger företagets varulager säljs (eller används) och ersätts under en viss period. Omsättningshastigheten beräknas som kostnaden för sålda varor dividerat med genomsnittligt varulager.

2022-06-01

av råvaror och förnödenheter, *post3.5*⁴. Utifrån detta räknas en lagertid v ut för företag k och år y per lagertyp enligt:

$$v_y^k = 12 \times \frac{\text{post2.13}l_y^k}{\text{post3.5}_y^k}$$

Lagertiden för bransch A beräknas som medelvärdet av lagertiderna för samtliga företag (N) i bransch A . Detta för att minska effekterna av enskilda företag, där framförallt stora företag kan få stor effekt. Tanken är att varje företag bidrar med lika mycket information om lagertiden oberoende av storlek enligt:

$$v_y^A = \frac{\sum_{k=1}^N v_y^k}{N_A}$$

Lagertiden beskriver hur många månader en vara i genomsnitt legat på lager vid tidpunkten för rapporteringstillfället. Utifrån lagertiden vet vi vilka månaders prisindex som ska användas för att räkna om från anskaffning till återanskaffningsvärde.

Uppgifter om prisindex är på månad medan lagertiden vanligtvis inte är ett heltal. Ett viktat medelvärde av prisindex beräknas för de månader som produkten legat på lager enligt:

$$PI_{lager}^A = \frac{(v_y^A - \lfloor v_y^A \rfloor) \times PI_{m-\lfloor v_y^A \rfloor}^A + \sum_{n=(m-\lfloor v_y^A \rfloor)+1}^{n=m} PI_n^A}{v_y^A}$$

Där n avser månad, m avser sista månaden i aktuellt kvartal. PI_{lager}^A avser således den genomsnittliga prisnivån för produkterna inom bransch A under tiden produkten lagerhålls, relativt givet basår.

För att fånga prisförändringen mellan sista månaden i aktuellt kvartal och tiden produkten legat i lager används följande kvot:

$$D_{(y,q)}^A = \frac{PI_m^A}{PI_{lager}^A}$$

⁴ Lagertiden beräknas för insatsprodukter utifrån SRU-posterna 2.13 (Råvaror och förnödenheter) och 3.5 (Råvaror och förnödenheter).

Lagertiden för handelsvaror beräknas utifrån SRU-posterna 2.15

(Färdiga varor och handelsvaror) och 3.6 (Handelsvaror). Beräkningen baseras endast på företag tillhörande lagerundersökningens rampopulation samt som har lämnat lageruppgift i inkomstdeklaration 2 (INK2). INK2 lämnas av juridiskform 49 (Övriga aktiebolag), 51 (Ekonomiska föreningar) och 96 (Utländska juridiska personer).

2022-06-01

Nämnumaren avser den genomsnittliga prisnivån under tiden varan låg på lager (inklusive aktuell månad), medan täljaren avser prisnivån för aktuell månad.

Slutligen genomförs omräkning från anskaffningsvärde till återanskaffningsvärde enligt:

$$RoF_{(y,q),\text{återansk}}^k = RoF_{(y,q),\text{ansk}}^k \times D_{(y,q)}^A$$

där $RoF_{(y,q),\text{ansk}}^k$ är Lager av råvaror och förnödenheter för företag k tillhörande bransch A år y kvartal q värderat till anskaffningsvärde och $RoF_{(y,q),\text{återansk}}^k$ motsvarande lagervärde i återanskaffningsvärde.

Steg 2. Skattade totala lagervärden i löpande priser

Stratifieringen är gjord i två steg, efter bransch d ($d=1, 2, \dots, D$), och inom bransch efter storlek h ($h=1, 2, \dots, H$).

I lagerstatistiken används en Horvitz-Thompson (HT) estimator för att skatta totalt lager per bransch. De företag som inte svarat (objektsbortfall) antas vid skattning kunna representeras av de svarande inom samma stratum, så kallad viktmodifiering. För varje bransch A , skattas totalt lagervärde vid kvartalslut q år y enligt:

$$\hat{t}_{(y,q)}^A = \sum_{h=1}^H \frac{N_h}{m_h} \sum_{s_h} l_k f_d$$

Där:

A = Beräkningsbransch

y = År

q = Kvartal

N_h = Antal företag i rampopulationen i stratum h .

m_h = Antal svarande företag (inklusive imputerade) i stratum h .

l_k = Företag k :s lagervärde kvartal q och år y .

Med syfte att kompensera för den undertäckning som uppstår till följd av att ramen begränsas till att endast omfatta företag med mer än en miljon i lagervärde och därefter en täckningsgrad på cirka 90 procent, räknas alla observerade värden upp enligt avsnitt *Lagerbidraget under cut-off-gränsen*.

Totaler skattas för varje lagertyp.

2022-06-01

Steg 3. Skattade lagerförändringar

Skattade lagerförändringar beräknas i fasta priser, löpande kvartalsmedelpriser samt föregående års medelpris.

(i) Fasta priser⁵

Skattade lagerförändringar i 2010 års priser för bransch A, kvartal q och år y beräknas enligt:

$$Diff_{(y,q),2010}^A = \frac{\hat{t}_{(y,q)}^A}{PI_{(y,3q),2010}^A} \times 100 - \frac{\hat{t}_{(y,q-1)}^A}{PI_{(y,3(q-1)),2010}^A} \times 100$$

där $PI_{(y,3q),2010}^A$ avser prisindex för år y och månad $3q$ (dvs. sista månaden i aktuellt kvartal q) med basår 2010 för bransch A.

(ii) Löpande kvartalsmedelpriser

Skattade lagerförändringar, uttryckta i aktuellt kvartals medelpriser, för bransch A, kvartal q och år y beräknas enligt:

$$Diff_{(y,q),\bar{q}}^A = Diff_{(y,q),2010}^A \frac{1}{3} \sum_{m=1}^3 \frac{PI_{(y,3(q-1)+m)}^A}{100}$$

där $PI_{(y,3(q-1)+m),2010}^A$ avser prisindex för år y och månad $3(q-1) + m$ med basår 2010 för bransch A.

(iii) Föregående års medelpris

Skattade lagerförändringar, uttryckta i föregående års medelpris, för bransch A, kvartal q och år y beräknas enligt:

$$Diff_{(y,q)y-1}^A = Diff_{(y,q),2010}^A \frac{1}{12} \sum_{m=1}^{12} \frac{PI_{(y-1,m)}^A}{100}$$

där $PI_{(y-1,m),2010}^A$ avser prisindex för år $y-1$ och månad m med basår 2010 för bransch A.

---

⁵ Dvs den prisnivå som råder den sista månaden i aktuellt kvartal i förhållande till 2010 års prisnivå.

2022-06-01

Steg 4. Skattade lagerförändringar för aktuella redovisningsbranscher

Skattade lagerförändringar för aktuella redovisningsbranscher erhålls genom att summera de skattade förändringarna hos de ingående branscherna.

2.7.3 Skattningsförfarande för tillförlitlighet

Osäkerhetstal i form av medelfel beräknas för lagerstocken. Medelfelet är en skattning av standardavvikelsen, ett spridningsmått som beskriver den genomsnittliga avvikelsen från medelvärdet för en samling observationer. Medelfelet utgör hälften av ett 95%-igt osäkerhetsintervall.

2.7.4 Röjandekontroll

Redovisningsnivån är vald för att undvika risk för röjande av enskilda företags uppgifter.

Det faktum att endast lagerförändringar publiceras minimerar röjanderisken.

3 Genomförande

3.1 Kvantitativ information

Rampopulationen bestod av 446 663 VE (varav 13 326 VE återfinns över cut-off-gränsen).

Urvalet bestod av 3 284 VE (som tillsammans bildar 3 300 observationsenheter).

Objektbortfallet viktat med företagens storlek och vikt är normalt omkring 15 procent vid första publiceringstillfället av ett kvartal. Det ovägda objektbortfallet är vid samma tillfälle normalt mellan 20-30 procent

Allt bortfall imputeras enligt satta imputeringsmetoder, se tidigare avsnitt 2.5 Bearbetningar.

Revideringspolicy:

Aktuell Kv. Publ.	Revideras	Antal kv.
Kv. 1 2022	Kv. 1-4 2021	5
Kv. 2 2022	Kv. 1 2022	2
Kv. 3 2022	Kv. 1-2 2022	3
Kv. 4 2022	Kv. 1-3 2022	4

3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen

Inga avvikelser har gjorts.

2022-06-01

4 Bilaga 1 Frågeformulär

Frågeformulär typ 1

Lageruppgifter

Fyll i lagervärdena som gällde på senaste balansdagen, det vill säga sista dagen i Kvartal 1 2022

- Räkna med samtliga lager som ni äger, inklusive det som ni äger och lagrar utanför Sveriges gränser, hos annat företag/återförsäljare eller i centrallager.
- Räkna inte med moms och punktskatter (de vanligaste punktskatterna är alkoholskatt, tobaksskatt, energiskatt och reklamskatt).
- Lagervärdet kan uppskattas om lagret inte inventeras på kvartal eller om begärda uppgifter inte finns i företagets redovisningssystem och inte heller relativt enkelt kan beräknas.
- Lager av råvaror och förnödenheter samt handelsvaror efterfrågas i anskaffningsvärde, alla andra lagertyper efterfrågas i försäljningsvärde. Lämna inte uppgifterna på felaktig lagertyp. Om begärd värderingsprincip inte går att ta fram eller relativt enkelt beräknas, går det bra att göra en uppskattning.
- Uppgifterna ska anges i svenska kronor (SEK). Vid omräkning av värden från utländsk valuta till svenska kronor ska dagskurs vid transaktionstillfället tillämpas. Genomsnittskurser för mätperioder eller andra närliggande valutakurser kan användas.
- Alla belopp ska lämnas i tusental kronor, till exempel en miljon skrivs 1000.
- Om lagervärdet är 0, skriv 0.
- För mer detaljerade definitioner se:

BAS-konto			Värderingsprincip	Kv 1 2022	
141x-142x	Lager av råvaror och förnödenheter		Anskaffningsvärde		000 kr
144x	Lager av varor under tillverkning		Nettoförsäljningsvärde		000 kr
145x	Lager av färdiga varor (egentillverkade)		Nettoförsäljningsvärde		000 kr
146x	Lager av handelsvaror (varor som har köpts för vidareförsäljning)		Anskaffningsvärde		000 kr
147x	Pågående arbete för annans räkning (tillgång)		Nettoförsäljningsvärde		000 kr
148x	Förskott till leverantörer		Nettoförsäljningsvärde		000 kr
149x	Övriga lagertillgångar		Nettoförsäljningsvärde		000 kr
	Summa lager			0	000 kr

2022-06-01

Frågeformulär typ 2

Lageruppgifter

Fyll i lagervärdena som gällde på senaste balansdagen, det vill säga sista dagen i Kvartal 1 2022

- Räkna med samtliga lager som ni äger, inklusive det som ni äger och lagrar utanför Sveriges gränser, hos annat företag/återförsäljare eller i centrallager.
- Räkna inte med moms och punktskatter (de vanligaste punktskatterna är alkoholskatt, tobaksskatt, energiskatt och reklamskatt).
- Lagervärdet kan uppskattas om lagret inte inventeras på kvartal eller om begärda uppgifter inte finns i företagets redovisningssystem och inte heller relativt enkelt kan beräknas.
- Lager av råvaror och förnödenheter samt handelsvaror efterfrågas i anskaffningsvärde, alla andra lagertyper efterfrågas i försäljningsvärde. Lämnas inte uppgifterna på felaktig lagertyp. Om begärd värderingsprincip inte går att ta fram eller relativt enkelt beräknas, går det bra att göra en uppskattning.
- Uppgifterna ska anges i svenska kronor (SEK). Vid omräkning av värden från utländsk valuta till svenska kronor ska dagskurs vid transaktionstillfället tillämpas. Genomsnittskurser för mätperioder eller andra närliggande valutakurser kan användas.
- Alla belopp ska lämnas i tusental kronor, till exempel en miljon skrivs 1000.
- Om lagervärdet är 0, skriv 0.
- För mer detaljerade definitioner se:

BAS-konto ⓘ		Värderingsprincip ⓘ	Kv 1 2022	
141x-142x	Lager av råvaror och förnödenheter	ⓘ Anskaffningsvärde	██████████	000 kr
144x	Lager av varor under tillverkning	ⓘ Nettoförsäljningsvärde	██████████	000 kr
145x	Lager av färdiga varor (egentillverkade)	Nettoförsäljningsvärde	██████████	000 kr
146x	Lager av handelsvaror (varor som har köpts för vidareförsäljning)	ⓘ Anskaffningsvärde	██████████	000 kr
Del av 146x	- varav begagnade handelsvaror	ⓘ Anskaffningsvärde	██████████	000 kr
147x	Pågående arbete för annans räkning (tillgång)	ⓘ Nettoförsäljningsvärde	██████████	000 kr
148x	Förskott till leverantörer	ⓘ Nettoförsäljningsvärde	██████████	000 kr
149x	Övriga lagertillgångar	ⓘ Nettoförsäljningsvärde	██████████	000 kr
	Summa lager		██████████	000 kr

Mer detaljerade definitioner av efterfrågade uppgifter

Se [PDF för Företagens lager](#).